

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirtakstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Bláðólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Vánaligt roknistykki

oddagreinar

TAÐ MUNNU nú vera einir 14 dagar síðani okkara figgjarmálaráðharrar vaknaði við kaldan dreym, tá hann knappliga gjørdist varugur við, at hann í tvey ár hevur verið við til at stýra hetta land eftir sosialistiskari recept. At fyrirkur, sum av einari ella aðrari orsök eru komnar í figgjarmálaráðharrin kundu vænta av figgjarmálaráðharrinum útspæli. Men í Dagblaðnum í farnu viku frættist, at landsstýrið arbeiðir við nýggjari tollóg, sum væntiliga kemur fyrri tingið einaferð í heyst.

SÍÐANI HETTA hendi hava vit ikki frætt nærri, hvat vit í framtíðini kundu vænta av figgjarmálaráðharrinum útspæli. Men í Dagblaðnum í farnu viku frættist, at landsstýrið arbeiðir við nýggjari tollóg, sum væntiliga kemur fyrri tingið einaferð í heyst.

EINS OG ALT ANNAÐ SUM HETTA LANDSTÝRIÐ TEKST VIÐ SKAL TOLLÓGIN LEGGJAST FRAM Í PETTUM. Figgjarmálaráðharrin hevur fingið at vita, at nú er fjórða bilsalan farin á heysin. So her má okkurt gerast. Hetta kann ikki biða eftir nýggju tollógini. Figgjarmálaráðharrin sigur seg ivast í, hvussu spurningurin skal loysast, men heldur tað tó vera skeivt, at seta hægri toll á bilar, sum verða innfluttir beinleiðis úr framleiðaralandi. Skilabetri er at lækka tollin á

teimum, sum koma gjøgnum dyrkandi millumlið.

FIGGJARMÁLARÁÐHARRIN vil hava hesar bilar niður á somu príslegu sum hinar, soleiðis at ongin vandi verður fyrri, at nakar bilseljari fer á heysin. Figgjarmálaráðharrin leggur aftrat, at hetta verður ein trupul avgerð.

JÚ, VIT MUGU ásanna, at mangir eru trupulleikarnir hjá figgjarmálaráðharrinum. Men álvaratos harra figgjarmálaráðharrar: Eru ikki størri og tíðningarmiklari mál at takast við í løtuni?

VIT HAVA í dag miljónir oman á miljónir útistandandi í skatti. Vit hava eina skattadeild, sum als ikki virkar, sum hon skal. Vit eru við at kóðna í importeraðum ónyttfjasi. Landsins orkurokning setir nýtt met á hvørjum ári. Og hvat er so svarið til allar hesar spurningar frá okkara figgjarmálaráðharrar? Vit seta biltollin niður!

VIÐ EINUM minni biltolli verður roknað við, at vit koma at innflyta einar 300 bilar meira, og fær landsstýrið sostatt sama krónutal burtúrur hesi lækking. Figgjarmálaráðharrin er ein úrmælingur at rokna, men hann roknar her helst nakað stutt. Hvat merkir øktur innflutningur og økt orkunýtsla? Neyvan nakað gott úrslit landsbúsákaparliga. Landið verður neyvan betur »koyrandi« av hesum ætlanum figgjarmálaráðharrans. Her er av sonnum talan um eitt sera vánaligt roknistykki.

sosialurin heldur:

Viðmerking:

Um skuldsetingar hjá Ola Breckmann og Adolf Hansen eru grundleysar ella ikki skal ikki her vera mett um. Men tá útvarpstjórin finnst at Sosialinum fyrri at hava borið hes-

ar skuldsetingar viðari, og sostatt partvist ger tær til sínar, er orsök við hesi viðmerking.

Sosialurin er vanur at hava tíðindi úr Tinginum, har tingmenn verða siteraðir.

At tær møgulegu skuld-

setingar, sum tingmenn seta fram, og sum teir verða siteraðir fyrri, samstundis skulu vera skuldsetingar frá Sosialinum, er ilt at skilja.

Um óll sitat, sum Sosialurin ella annar tíðindastovnur hevur úr Tinginum, skulu fatast sum meiningin hjá viðkomandi tíðindastovni, vóru nógvar mótstíðandi meiningar frá somu síðu.

P.S.

Útvarpið bar tíðindi úr tinginum frá Óva Mikkelsen, um at óll slepparalomb skuldi koppsetast. Skal eisini hetta fatast soleiðis, at hetta er meiningin hjá útvarpinum?

blaðstj.

Líkningarstjórin í Oyggjatiðindi

Mikudagin 8. sept. veit Oyggjatiðindi at siga frá, at fólk, ið hava seyð á traðum skulu gjalda skatt av slaktinum.

Hetta sigur blaðið seg hava vátan fyrri frá stjóranum á Líkningarstjórn.

Er inntøka av at hava henda seyð, so er tað eisini sjálvsagt at hon verður skattað. Stjórin sigur tó eisini at um prógvast kann at seyðahaldið gevur hall, verður ikki skattað.

Blaðið spyr síðani stjóran, hvussu er við tí, ið verður forvunið tá menn fara í fjørðin við báti. Stjórin verður lagdur undir at hava svarað, at tað er gamalt at fara á flot og at tað neyvan stendst nokur skattskyldug inntøka av hesum, — »annars skal alt valdast« — hvat hann so meinar við tað???

Væl vitandi at tað sjáldan er eftirfarandi, ið stendur í nevnda blað, fari

eg kortini at biðja líkningarstjóran upplýsa:

1. Hvussu ber tað til at seyðahaldarin skal prógva um hann ikki metir seg hava inntøku av seyðahaldinum, meðan bátaeigarin ikki nýtist at prógva nakað, men fær stjórans orð fyrri at hann hevur hall?

Hvussu ber tað til at tað fritekur fyrri skattskyldu? 2. »At tað hevur verið gamalt hjá føroyingum at fara á flot«?

Um so er at ellid er avgerandi fyrri hvat skal skattast, so hevði tað verið áhugavert at fingið svarað:

3. Hevur stjórin fingið prógv fyrri hvat er eldi at fáast við hjá føroyingum: seyðahald ella at fara á flot?

Um so er at, stjórin skuldi ligið inni við tilik- um prógvum, so hevði hann mestan unnt okkum

tað fragd at latið almenn- ingin fingið lut í hesari vitan.

4. Hevur stjórin seyð? 5. Hevur stjórin bát? (Um hetta verður svarað jättandi, so er tað sjálvsagt, at hann eisini hevur borið kostn. av betonbrúnni og øðrum fasilitet- um, sjálvur).

Spurin skattgjaldari

uttan seyð og bát, men sum hevur verið við at gjalda triggjar bátahyljar í ymsum støddum til skattafriar stuttleika- bátar í ymsum støddum.

PS. Um so skuldi verið at OYGGJATIÐINDI v/ fel- agið MÖSN & MISFAT- AN eisini hesaferð skuldi havt mistikið seg, so biði eg um fyrigeving um so at okkurt í hesum stubba kundi fatast sum spott (hvat als ikki er ætlað).

Persónlig viðgerð fyrri opnari mikrofón

Harra skjalavörður Jóannes Dalsgaard!

Hjartaliga tillukku við at tú megnaði at viðgera min persón og aðrar í okkara aldargamla løgtingi fyrri opnari mikrofón so alt føroya fólk kundi fylgja við, men uttan at eg og

aðrir høvdu minsta høvi at verja okkum.

Tað minnir meg um tá partamenn tinir í Sovjet lupu á Tjekkoslovakia við tanksum og maskinbyrs- um og »fingindin«, tjekk- ar, stóðu við berum fingr- um og hugdu at og und-

raðust.

Tú ert ein stórur maður — mikil hetja ert tú.

Heilsan

Jákup Mortensen
Tvøryri

Landsstýrið og kommunu- skattur

Eg fari at heita á lands- stýrið um at fáa eina broyting í skattaviður- skiftini soleiðis, sum av- talað varð við tær fø- oysku kommununum, tá ið skattainnkrevjanin bleiv broytt.

Vit hava í verandi sam- konu tveir grannskoð- arar hjá kommununum, so teir kenna væl til hetta, sum eg ætli at fara fram. Eg ivist ikki í, at teir í samgonguni fara at tala fyrri at fáa hetta broytt. Somuleiðis situr fyrrver- andi formaður í Føroya Kommunufelag eisini í samgongu, so nú skuldi verið lagamanni at fáa kommunufelagsmál greidd.

Sakin er henda, at fyrri nokrum árum síðani gjørdi landsstýrið avtalu við kommununum um, at óll skattaviðurskipti, hari- millum innkrevjanin, sum hevði verið hjá kommununum, nú skuldi leggjast til Føroya Gjal- stovu í Tórshavn. Hervið lögdu tær føroysku kom- munar skattainnkrevjan-

ina í hendið á Føroya Landsstýri og frá landa- stýrinum varð so trygg- ið, at kommunurnar skuldu fáa 100% útgjal- dan av tí áliksaða skatt- inum.

Hetta varð avtalað, og við at kommunurnar við hesi skipan, lögdu arbeiðs- pláss í egnu økjum sínum niður, og lögdu tey til meginokið, til landsumsit- ingina og harvið Tórshavn, roknaðu vit við, at hetta tó var ein bati, tí kommunurnar fingur tryggileika fyrri, at eftirstøða av kommunu- skatti nú bert var ein søga.

Men tíverri, eisini her blivu kommunurnar hildn- ar fyrri gjøldur. Tí tey lovaðu 100% útgjaldan av tí áliksaða skattinum bleiv broytt til 80%, og íki av tí áliksaða, men av tí inngoldna skattinum. Tann semja, sum hervið varð gjørd, er ikki hildin.

So spurningurin verður, um kommunurnar skula flyta innkrevjanina aftur til tað, tað var, ella at ein áheitan á verandi lands-

stýri um at fáa hetta í rættlag.

Úrslitið av verandi skip- an, har kommunurnar bert fáa 80% av tí inngoldna skattinum, førir við sær, at kommunustýri eftir hvørt skattaár eru noydd at hækka prosentíð fyrri at klára skyldur sínar! hetta er ikki rætt, tí um kommunurnar fingur síni 100% útgjaldið, vildi skattaprocentíð hjá flestu kommunum verið væl lægri.

Úrslitið av framhald- andi prosenthækkan er ein vaksandi skattaefirstøða.

Av eftirstøðuni verður oknað 1% í rentu av hvør- um fallandi mánað. Kommunurnar fáa tó ongan lut í rentuni.

Er skattgjaldari komin í eftirstøðu og byrjar at gjalda, er tað rentan, sum fyrst verður greidd, og hana fáa sum sagt kom- munurnar einki av.

Sjálvsstýrisflokkinur si- gur seg vilja greiða skattamál, her er eitt upp- legg.

Sverre Midjord

Heldur tú ikki

sosialin